

PRESSIKONVERENTS
Berliin, 6. oktoober 2011

SISSEJUHATAV SÖNAVÖTT

Daamid ja härrad, asepresidendil ja minul on äärmiselt hea meel tervitada teid meie pressikonverentsil siin Berliinis. Kasutan võimalust soojalt tänada president Weidmanni kutse ja külalislahkuse eest. Samuti sooviksin eriliselt tänada Saksa keskpanga töötajaid, kes on meie kohtumise nii suurepäraselt organiseerinud. Nüüd annan ülevaate nõukogu tänasest istungist, kus osalesid ka Eurogrupi president, peaminister Juncker ning volinik Rehn.

Nõukogu tegi regulaarsete majanduse ja rahaturu analüüside põhjal otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Inflatsioon on jätkuvalt kõrge ja sisse tulnud andmed kinnitavad meie arvamust, et lähikuudel püsib inflatsioon üle 2%, kuid hakkab siis vähenema. Samal ajal on rahapakkumise kasvutempo endiselt mõõdukas. Kestvad pinged finantsturgudel ja rahastamistingimusi kahjustavad mõjud tõenäoliselt pidurdavad euroala teise poolaasta majanduskasvu. Majanduse väljavaadet mõjutavad endiselt suur ebakindlus ja süvenenud langusriskid. Samas on lühiajalised intressimäärad püsinud madalad. Rahapoliitika seisukohast on ülioluline säilitada hinnastabiilsust keskmise perioodi jooksul, kuna see tagab euroala inflatsiooniootuste kinnistumise, mis on kooskõlas meie eesmärgiga hoida inflatsioonimäär keskmise aja jooksul alla 2%, kuid siiski selle lähedal. Inflatsiooniootuste kinnistamine on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist euroalal. Eeloleva perioodi jooksul tuleks sissetulevaid andmeid ja arengusuundi väga põhjalikult analüüsida.

Nõukogu on otsustanud teostada kaks pikemaajalist refinantseerimisoperatsiooni, millest esimene, umbes 12-kuulise tähtajaga, toimub oktoobris ja teine, ligi 13-kuulise tähtajaga, detsembris. Operatsioonid teostatakse piiramatul mahul fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena. Mõlema operatsiooni intressimäär fikseeritakse kogu operatsiooni ajaks peamiste refinantseerimisoperatsioonide keskmise intressimäära juures ja intressi makstakse tähtaja saabumisel. Need operatsioonid sooritatakse lisaks korralistele ja eritähajaga pikemaajalistele refinantseerimisoperatsioonidele, mis sellest ei muutu.

Lisaks otsustas nõukogu jätkata peamiste refinantseerimisoperatsioonide teostamist piiramatul mahul fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena niikaua, kuni see on vajalik, ja veel vähemalt 2012. aasta kuuenda arvestusperioodi lõpuni 10. juulil 2012. Seda protseduuri kasutatakse ka eurosüsteemi ühe arvestusperioodi pikkuse eritähajaga refinantseerimisoperatsioonide puhul, mida jätkatakse senikaua, kuni see on vajalik ja vähemalt 2012. aasta kuuenda arvestusperioodi lõpuni (s.t umbes teise kvartali lõpuni). Eritähajaga refinantseerimisoperatsioonide fikseeritud intressimäär on sama, mis sel ajal kehtiv peamiste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär.

Samuti otsustas nõukogu teostada 2012. aasta 25. jaanuaril, 29. veebruaril, 28. märtsil, 25. aprillil, 30. mail ja 27. juunil pikemaajalised kolmekuulised refinantseerimisoperatsioonid piiramatul mahul fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena. Nende kolmekuuliste operatsioonide intressimäärad kehtestatakse vastava pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni perioodi peamiste refinantseerimisoperatsioonide keskmise intressimäära alusel.

Lisaks on nõukogu otsustanud käivitada uue tagatud võlakirjade ostuprogrammi (CBPP2). Ostuprogrammi puhul kehtivad järgmised reeglid:

- Planeeritav ostusumma on 40 miljardit eurot.
- Oste on võimalik teostada nii esmas- kui ka järelturul ja need viiakse läbi otseostudena.
- Ostmine algab 2011. aasta novembris ning planeeritud lõpp on 2012. aasta oktoobri lõpus.

Detailsemad CBPP2 reeglid tehakse teatavaks pärast nõukogu 3. novembri istungit.

Likviidsuse eraldamine ja refinantseerimisoperatsioonide pakkumismenetlused jätkuvad, et euroala pankade tegevus ei kannataks piiratud likviidsuse tõttu. Kõik mittestandardised meetmed, mis võeti siis, kui finantsturgudel valitsesid teravad pinged, on oma ülesehituselt ajutise iseloomuga.

Järgmisena selgitan meie hinnanguid täpsemalt, alustades **majandusanalüüsist**. Pärast 2011. aasta teises kvartalis toimunud aeglustumist 0,2%le esimese kvartaliga võrreldes peaks euroala SKP reaalkasv aasta teises pooles jääma väga tagasihoidlikuks. Täpsemalt tundub, et euroala majanduse kasvuhoogu takistab mitu tegurit, sealhulgas üleilmse nõudluse aeglustumine, tarbijate ja ettevõtete kindlustunde langus ning mitme euroala riigi riigivõlakirjaturul jätkuvatest pingetest tulenev ebasoodne mõju rahastamistingimustele. Samal ajal arvame endiselt, et euroala majandusaktiivsusele mõjuvad soodsalt nii arenevate riikide jätkuv positiivne majanduskasv kui ka madalad lühiajalised intressimäärad ja erinevad finantssektori talitlust toetavad meetmed.

Nõukogu hinnangul iseloomustavad majanduskeskkonna iseäranis suure ebakindluse taustal euroala majanduskasvu väljavaadet endiselt langusriskid. Need on eeskätt seotud kestvate pingetega finantsturgude mõnes segmentis euroalal ja kogu maailmas ning nende pingete võimaliku ülekandumisega euroala reaalmajandusse. Lisaks on riskid seotud jätkuvalt energiahinnaga, proteksionismisurvega ja üleilmsest tasakaalustamatusest tingitud võimalike ebakorrapäraste arengusuundadega maailmamajanduses.

Hindade arengust rääkides tõusis Eurostati kiirhinnangu kohaselt euroala aastane ÜTHI-inflatsioon 2011. aasta augusti 2,5%lt septembris 3,0%ni. Inflatsioonimäärad on olnud kõrged eelmise aasta lõpust saadik, peaaegselt energia- ja toormehindade tõusu tõttu. Lähikuudel püsivad inflatsioonimäärad arvatavasti selgelt üle 2%, kuid hakkavad seejärel alanema. Selles kajastuvad ka suhteliselt stabiilsed palgakasvu arengusuunad mõõduka majanduskasvu kontekstis.

Nõukogu hinnangul on hindade keskmise perspektiivi arengu väljavaadet ohustavad riskid laias laastus tasakaalus. Peamised tõusuriskid on seotud kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade tõusuga, mis tuleneb eelarvete konsolideerimise vajadusest eelolevatel aastatel. Peamised langusriskid tulenevad oodatust nõrgemast kasvust nii euroalal kui ka kogu maailmas.

Rahapoliitilise keskkonna analüüs näitab, et M3 aastakasv tõusis juuli 2,1%lt augustis 2,8%ni. Erasektorile väljastatud laenude aastakasv (laenude müügi ja väärtpaperistamisega kohandatuna) tõusis juuli 2,6%lt augustis 2,8ni. M3 komponentide kasvu võisid põhjustada mitmed tegurid, mis on seotud pingete teravnemisega mõnel finantsturul. Augustis mõjutas rahapakkumise arengut eeskätt märkimisväärne sissevool üleõhhoiustesse, rahaturufondide osakutesse ja repotehingutesse. Sissevool repotehingutesse peegeldas peamiselt pankadevahelisel turul toimuvat tagatud laenamist, mida üha enam arveldati raha hoidvasse sektorisse kuuluvate

kesksete vastaspoolte kaudu. Üldiselt aga aitas M3 kasvule kaasa M1 aastakasvu tõus juuli 1,0%lt 1,7%ni augustis ja turukõlblike instrumentide aastakasvu suurenemine.

Vastaskirjete poolelt jäi nii kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude kui ka majapidamistele väljastatud laenude aastakasv augustis muutumatuks, püsites juuli tasemel (vastavalt 2,2% ja 2,7%). Asjakohasest keskmisest perspektiivist lähtudes on laiemahapakkumise ja laenukasvu suundumused viimastel kuudel üldjoontes stabiliseerunud. Rahapakkumise kasvutempo püsib seega üldiselt mõõdukas.

Pangandussektori olukord nõuab erilist tähelepanu, võttes arvesse riigivõlakirjadega seotud riske ja pankade vajadust rahastamise järele. Nagu eelmistel kordadel, soovitab nõukogu tungivalt pankadel teha kõik, mis vaja oma bilansside tugevdamiseks, kasumi säilitamiseks ja töötasude mõõdukuse tagamiseks ning pöörduda turgude poole, et oma kapitalibaasi tugevdada. Vajaduse korral peaksid nad täiel määral kasutama valitsuste toetusmeetmeid, mis tuleks seada täiesti töövalmis ja peaksid tulevikus sisaldama ka võimalust, et Euroopa finantsstabiilsuse tagamise vahend (EFSF) saaks valitsustele pankade rekapitalizeerimiseks laenu anda.

EKP nõukogu tegi regulaarsete majanduse ja rahaturu analüüside põhjal otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Inflatsioon on endiselt kõrge ja laekunud andmed kinnitavad meie arvamust, et lähikuudel püsib inflatsioon üle 2%, kuid hakkab siis vähenema. Võrdlus meie monetaaranalüüsiga kinnitab, et rahapakkumise kasvutempo on endiselt mõõdukas. Kestvad pinged finantsturgudel ja rahastamistingimusi kahjustavad mõjud tõenäoliselt pidurdavad euroala teise poolaasta majanduskasvu. Majanduse väljavaadet mõjutavad endiselt suur ebakindlus ja süvenenud langusriskid. Samas on lühiajalised intressimäärad püsinud madalad. Rahapoliitika seisukohast on ülioluline säilitada keskmise aja jooksul hinnastabiilsust, kuna see tagab euroala inflatsiooniootuste kinnistumise, mis on kooskõlas meie eesmärgiga hoida inflatsioonimäär keskmise aja jooksul alla 2%, kuid siiski selle lähedal. Inflatsiooniootuste kinnistamine on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist euroalal. Eeloleva perioodi jooksul tuleks laekuvaid andmeid ja arengusuundi väga põhjalikult analüüsida.

Eelarvepoliitikast rääkides peavad kõik valitsused finantsturgudel valitseva suure ebakindluse taustal reageerima otsustavalt ja viivitamata, et tugevdada avalikkuse usaldust riigirahanduse kestlikkusse. Kõik euroala riikide valitsused peavad näitama paindumatut otsusekindlust oma individuaalselt võetud kohustuste täielikul täitmisel, kuna see on euroala kui terviku finantsstabiilsuse tagamise seisukohalt otsustava tähtsusega. Riigid, kus on rakendatud ELi ja IMFi ühist kohandamisprogrammi ja ka need maad, mis on eriti haavatavad finantsturgude olukorra poolt peavad täht-tähelt täitma kõik välja kuulutatud meetmed eelarve konsolideerimiseks ja eelarveraamistiku tugevdamiseks ning neil tuleb olla valmis võtta kasutusele lisameetmeid, mis võivad osutada tarvilikuks, kui nende olukord muutub.

Kindlustunde, kasvuväljavaadete ja töökohtade loomise suurendamiseks peab eelarve konsolideerimine käima käsikäes struktuurireformidega. Seetõttu soovitab nõukogu tungivalt kõigil euroala riikide valitsustel otsustavalt ja kiiresti rakendada ulatuslikke ja laiahaardelisi **struktuurireforme**. See aitab neil riikidel tugevdada konkurentsivõimet, majanduse paindlikkust ja pikaajalist kasvuvõimekust. Siinkohal on võtmelemendiks tööturureformid, mis peaksid keskenduma jäikuse kõrvaldamisele ja palkade paindlikkuse tagamiseks võetavate meetmete rakendamisele. Eeskätt tuleks kaotada palkade automaatne indekseerimine ja tugevdada ettevõtte tasandil sõlmitavaid lepinguid. Üldisemalt väljendudes on praegustel keerulistel aegadel ülitähtis jääda nii kasumimarginaalide kui palkade puhul mõõdukaks. Nimetatud meetmetega peaksid kaasnema ka struktuurireformid, mis suurendavad konkurentsi

tooteturgul, eriti teenuste turul (kaasa arvatud suletud tegevusalade liberaliseerimine) ning kui see on asjakohane, tuleks erastada teenuseid, mida hetkel pakub avalik sektor, soodustades seega tootlikkuse kasvu ja konkurentsivõimet. Nõukogu soovib tungivalt kõigil euroala riikide valitsustel täiel määral rakendada 21. juulil 2011 vastu võetud otsuse kõiki aspekte.

Lubage mul lõpetada paari isikliku märkusega. See on minu viimane pressikonverents pärast nõukogu istungit. Mäletan oma esimest pressikonverentsi kaheksa aastat tagasi sama selgelt, nagu see oleks toimunud eile. Soovin teile öelda, et on olnud väga meeldiv pidada seda korrapäraselt dialoogi pressiga, teie kõigiga. Nende aastate jooksul oleme kõik koos, igal oma erinevad kohustused, analüüsinud olukorda nii Euroopas kui ka kogu maailmas. Meri me ümber pole kunagi rahulik olnud. Kuid viimase rohkem kui nelja aasta jooksul oleme kogenud keeriseid, torme, ootamatuid orkaane. Keerulistel aegadel on korrapärane, reaalsajaline ja läbipaistev suhtlus tähtsam kui kunagi varem. Riikliku, üleeuroopalise ja üleilmse suhtluse kanalid, mille eest te vastutavad olete, on kriitilise tähtsusega, et turud toimiksid korralikult, et ökonomistidest ja majandusagentidest õigesti aru saadakse ja et Euroopa inimesed, meie kaaskodanikud, kelle ees meil kui iseseisval institutsioonil on aruandmiskohustus, saaksid vajalikku teavet. Kaheksa aastat tagasi peeti mõtet kohe pärast nõukogu istungit pressikonverents anda väga julgeks uuenduseks. Täna on see osa üleilmsest nüüdisaegsusest. Ning ka selle eest peame asepresident ja mina teid tänama.

Nüüd oleme valmis teie küsimusteks.